

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор
Валерій МАРЧЕНКО
«29»_серпня_2025_р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПОСТАНОВЧА)**

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>024 «Хореографія»</u>
Освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Хореографія»</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Форма навчання	<u>денна, заочна</u>
Навчальний рік	<u>2025/2026</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>9/270</u>
Мова викладання, навчання й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>

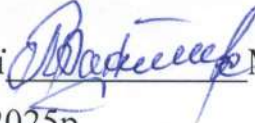
Київ – 2025

Розробник:

КАМІН Володимир Олексійович, доцент

ШАЛАПА Світлана Віталіївна, доцент НАКККіМ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри хореографії Мирослав ВАНТУХ
Протокол №1 від «26» серпня 2025р.

Погоджено з гарантом освітньої програми « Хореографія»

Гарант освітньої програми Наталія КОРИСЬКО

© Камін В.О., 2025
©Шалапа С.В. 2025
© НАКККіМ, 2025

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою практики є: формування у здобувачів системних знань і компетенцій в питаннях набуття досвіду постановочної роботи в поєднанні з навичками викладацької складової; перевірка готовності майбутнього фахівця до практичної діяльності; формування індивідуального творчого стилю в оволодінні навичками в роботі з колективом, проявляючи педагогічні здібності; удосконалення вмінь професійного, виконавського та педагогічного спілкування з учасниками колективу та студентами, щодо постановки хореографічного твору; формування особливості авторського творчого мислення у створенні хореографічної постановки; вміння презентувати свою творчу роботу.

Завданнями практики є:

- перевірка професійної готовності майбутнього фахівця до практичної діяльності;
- вміння організувати колективну діяльність задля реалізації творчих планів;
- застосовувати новітні методики та технології для втілення творчих проєктів;
- креативно підходити до обрання та втілення теми хореографічної постановки;
- оволодіння високими вміннями викладання та показу рухів в практичній роботі з хореографічним колективом;
- удосконалення постановочної, педагогічної та виконавської майстерності майбутнього фахівця;
- вміння презентувати авторські творчі досягнення;
- участь у творчих заходах ,концертах колективу;
- вміння створювати та втілювати задум хореографічного твору.

1. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Інформація про компетентності та програмні результати навчання

Шифр	Назва
	Інтегральна компетентність(ІК)
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності ,що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
	Загальні компетентності (ЗК)
ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 05	Навички здійснення безпечної діяльності.
ЗК 06	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 01	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
СК 02	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
СК 03	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
СК 04	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
СК 05	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
СК 06	Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.
СК 07	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблеми в сфері професійної діяльності.
СК 08	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
СК 09	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
СК 10	Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, ТУ-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.
СК 11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
СК 12	Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
СК 13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого- фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
СК 14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
СК15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
СК 16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.
СК 17	Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.
СК 18	Здатність зберігати та примножувати багатство українського народно-сценічного танцю як чинника у формуванні творчої особистості.
СК 19	Здатність експериментувати з різними танцювальними видами, удосконалюючи та поглиблюючи професійний потенціал.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН02	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

ПРН04	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН05	Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
ПРН06	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН07	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
ПРН08	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
ПРН09	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН12	Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН13	Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
ПРН14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
ПРН15	Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
ПРН16	Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
ПРН17	Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
ПРН18	Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
ПРН19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
ПРН20	Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.
ПРН21	Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.
ПРН22	Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.
ПРН23	Розвивати та використовувати надбання українського народно-сценічного танцю в подальшій професійній діяльності, як виконавській так і балетмейстерській.
ПРН24	Володіти навичками створення та реалізації танцювального твору у контексті сучасних запитів хореографічного мистецтва.

Матриця відповідності компетентностей з результатами навчання

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
ЗК 5	ПРН 5	ПРН5, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН19, ПРН20, ПРН21	ПРН5, ПРН17, ПРН 19	ПРН14, ПРН15, ПРН20, ПРН21, ПРН 22
СК4	ПРН 9	,ПРН5,,ПРН9,ПРН14, ПРН15,ПРН19, ПРН20,ПРН22	ПРН5, ПРН9,ПРН14	ПРН5 ,ПРН15, ПРН19, ПРН20, ПРН21, ПРН 22
СК5	ПРН 10	ПРН5, ПРН11 ,ПРН14, ПРН17	ПРН9, ПРН12, ПРН16,	ПРН5,ПРН9,ПРН11,ПРН14,ПРН16
СК6	ПРН 11	ПРН9,ПРН12,ПРН19, ПРН20,ПРН21,	ПРН16,ПРН22,	ПРН22,ПРН23
СК7	ПРН 12	ПРН10, ПРН14, ПРН16, ПРН19	ПРН 19	ПРН 20
СК9	ПРН 14	ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ,ПРН19, ПРН20, ПРН21 , ПРН22	ПРН14, ПРН19	ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН19, ПРН22
СК10	ПРН 15	ПРН15, ПРН16, ПРН17, ,ПРН19, ПРН20, ПРН22	ПРН 9, ПРН15, ПРН22	ПРН5, ПРН15, ПРН19, ПРН 20, ПРН22
СК11	ПРН 16	ПРН16, ПРН17, ПРН19, ,ПРН20, ПРН22	ПРН9, ПРН16	ПРН3,ПРН17, ПРН19, ПРН21, ПРН22
СК12	ПРН17	ПРН17,ПРН19,ПРН20, ПРН21,ПРН22	ПРН9,ПРН17	ПРН14,ПРН15,ПРН19, ПРН21
СК 14	ПРН 19	ПРН 9,ПРН 11,ПРН14, ПРН 16, ПРН 19	ПРН9,ПРН17	ПРН11,ПРН 12
СК 15	ПРН 20	ПРН 11,ПРН12,ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19	ПРН 9, ПРН 19	ПРН 12, ПРН 16, ПРН 19,ПРН 20,ПРН23
СК 16	ПРН21	ПРН9,ПРН,10,ПРН11,ПРН12	ПРН19	ПРН23
СК 17	ПРН 22	ПРН5, ПРН9, ,ПРН14, ПРН15, ПРН17, ПРН19 ,ПРН20, ПРН 21, ПРН22	ПРН14, ПРН19, ПРН22	ПРН14, ПРН15 ,ПРН19, ПРН22, ПРН23
СК18	ПРН23	ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14,	ПРН19	ПРН22, ПРН23

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ (ПОСТАНОВЧОЇ)

Виконання програми здійснюється згідно із завданнями, що розподіляються за розділами і темами практики. Під час проходження виробничої практики здобувачі повинні виконувати поставлені програмою завдання.

№ з/п	Програма практики	Кількість годин
<i>Загальна кількість кредитів ЄКТС – 9/270</i>		
Змістовий модуль 1. Організація проходження практики. Знайомство зі структурою бази практики.		
1.	1. Організаційні заходи щодо проходження практики. 2. Ознайомлення зі структурою бази практики, розкладом занять колективу. 3. Обговорення виконання індивідуальних завдань на базах практики.	
Разом		30
Змістовий модуль 2. Творчі зустрічі з керівником та учасниками колективу.		
2.	1. Зустріч з керівником колективу, обговорення роботи під час проходження практики. 2. Підготовка до викладацько- постановочного процесу в колективі. Знайомство з учасниками колективу.	
Разом		30
Змістовий модуль 3. Методика підготовки та проведення занять.		
3.	1. Ознайомлення з методикою викладання в колективі занять. 2. Підготовка і проведення занять з класичного, українського народно-сценічного, сучасного танців (за погодженням керівника).	
Разом		30
Змістовий модуль 4. Проведення практичного заняття.		
4.	1. Складові практичного заняття. 2. Побудова заняття та відкритий показ.	
Разом		30
Змістовий модуль 5. Підготовка для втілення задуму .Організація постановочного процесу.		

5.	1. Розробка сценарно-композиційного плану хореографічної постановки(сюїти, композиції ,тощо) 2. Робота над музичним матеріалом (фонограма). 3. Підготовка до постановочної роботи. Опрацювання з виконавцями змістовної частини композиції, сюїти тощо.	
	Разом	30
Змістовий модуль 6. Постановка хореографічного твору.		

6.	1..Підготовка і опрацювання танцювальної лексики хореографічного твору. 2.Підготовка і опрацювання просторових малюнків в танці. 3.Розробка основних епізодів хореографічного твору та їх розумування з виконавцями. 4.Аналіз музичного оформлення хореографічного твору.	
	Разом	30
Змістовий модуль 7. Постановка хореографічного твору та репетиційна робота		
7.	1.Робота над художнім образом в танці. 2.Постановка масових сцен хореографічної постановки.	
	Разом	30
Змістовий модуль 8. Постановка хореографічного твору та репетиційна робота		
8.	1. Постановочна робота з виконавцями - солістами. 2. Постановка всіх частин композиції та репетиційна робота.	
	Разом	30
Змістовий модуль 9. Підготовка документації, оформлення звіту про проходження практики, підсумкова конференція		
9.	1. Підведення підсумків практики у вигляді практичного показу. 2. Формування звітнього матеріалу про проходження практики. 3. Підсумкова звітня конференція (звіт здобувача-практиканта).	
	Разом	30

3.1. Програма виробничої практики (постановочної)

Змістовий модуль 1. Організація проходження практики. Знайомство зі структурою бази практики

1. Організаційні заходи щодо проходження практики.

Ознайомлення з метою та завданнями практики, її програмою, отримання індивідуальних завдань проходження практики. Проведення інструктажу щодо техніки безпеки у професійній та виробничих сферах.

2. Ознайомлення зі структурою бази практики, розкладом занять колективу.

Ознайомлення з базою практики – Палац, Будинок культури, ЦДЮТ, ДШМ, навчальний мистецький заклад, професійний чи аматорський колектив , студія, гурток. Різноманітність творчих колективів (при наявності). Структура колективів (кількість учасників, вікова категорія, розклад занять

Ознайомлення з плануванням концертних та творчих звітів.

3. Обговорення виконання індивідуальних завдань на базах практики.

Конкретизація завдань кожному здобувачеві, відповідно до бази практики.

Змістовий модуль 2. Творчі зустрічі з керівником та учасниками колективу

1. Зустріч із керівником колективу, обговорення роботи під час проходження практики.

Знайомство з керівником колективу, в якому проходить практика. Обговорення задуму постановки. Знайомство з творчою роботою керівника. Обговорення з керівником майбутньої постановки. Допомога керівника в творчих доробках майбутньої постановки практиканта.

2. Підготовка до викладацько- постановочного процесу в колективі. Знайомство з учасниками колективу.

Практиканти знайомляться з учасниками колективу. Віковою категорією учасників, їх творчими навичками, акторською та виконавською майстерністю. Конкретизують вид діяльності колективу (народний , сучасний, бальний). Його творчі здобутки –участь у концертній, фестивалній та гастрольній діяльності. Професіоналізм учасників хореографічного колективу. Практиканти знайомляться з навчально-тренувальною роботою, викладацькою роботою, здійснюють підбір учасників для постановочної роботи.

Змістовий модуль 3. Методика підготовки та проведення занять.

3.1 Ознайомлення з методикою викладання занять в колективі .

Практиканти відвідують заняття в колективі. Знайомляться з методикою проведення занять керівником : побудова заняття(уроку), особистий творчо-методичний підхід до викладання та проведення занять, володіння термінологією, грамотність викладання

матеріалу. Диференційований підхід до різних вікових груп учасників колективу. Аналіз методики викладання керівника колективу (викладача ДШМ тощо).

3.2. Підготовка і проведення занять з класичного, українського народно-сценічного, сучасного танців. (за погодженням керівника)

Здобувачі – практиканти повинні підготувати та провести заняття в колективі певного виду: класичного, українського народно-сценічного, сучасного (вид заняття погоджується з керівником). Удосконалюється індивідуальна педагогічна майстерність. Практиканти заняття відпрацьовують викладацькі прийоми під час проведення уроку чи заняття в хореографічному колективі. Звернення уваги на вік учасників, рівень їх підготовки.

Змістовий модуль 4. Проведення практичного заняття.

4.1 Складові практичного заняття.

Робота над побудовою практичного заняття з будь якого виду хореографії танцю. Визначення теми, мети та завдання заняття. Підготовка вправ біля станка (екзерсису) відповідно до вікової та технічної можливості учасників колективу або студентів. Методика побудови екзерсису; екзерсис посередині залу. Танцювальні комбінації, технічні рухи. Відповідно до специфіки роботи хореографічного колективу за видами та заняттями в спеціалізованих мистецьких закладах можуть бути розроблені практичні заняття (з народно-сценічного, сучасного танцю).

4.2. Побудова заняття та відкритий показ.

Робота над практичними заняттями, відпрацювання рухів. Індивідуальний підхід у вивченні рухів, комбінацій учасниками колективів (учнями ДШМ, студентами). Програма відкритого заняття. Методична побудова заняття (уроку). Демонстрація набутих навичок педагогічної роботи. Показ і обговорення відкритого показу. Здійснення аналізу одного з уроку(заняття) проведених на базі практики.

Змістовий модуль 5 .Підготовка для втілення задуму .Організація постановочного процесу.

5.1. Розробка сценарно-композиційного плану хореографічної постановки(сюїти, композиції ,тощо)

Сценарно-композиційний план – музично-хореографічний сценарій, в якому викладається те, що відбувається на сцені протягом усієї постановки за законами драматургії (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація та розв'язка) із зазначенням часу та місця дії, передбачається бажаний характер музики, її ритм та розмір. В його основі зафіксовані всі основні епізоди постановочної роботи. Чітко визначені фразування музичного матеріалу у логічному поєднанні зі змістом хореографії, а також почасовий вимір кожного хореографічного фрагмента. Здійснюється повний розбір постановки. Виходячи з сюжету, розробляється

теоретична частина, а саме: Експозиція, Зав'язка, Розвиток дії, Кульмінація та Розв'язка.

5.2.Робота над музичним матеріалом (фонограма).

Визначається жанр, зміст, музична драматургія твору. Визначається форма музичного оформлення. Аналізується кожна частина музики - поділяється на періоди, фрази, речення. Уточнюються музичні теми, характер, ритмічний рисунок, музичний розмір, динамічні відтінки, акценти. В результаті цієї роботи повністю освоюється зміст, форма та композиційна структура музики. У процесі цієї роботи дедалі конкретніше стає хореографічна драматургія музики, а також створення малюнків, фрагментів танцю. Починаючи постановку етюду і знайомлячись з музичним матеріалом постановник знаходить музичну характеристику виконавців.

Для підготовки та підбору аудіо матеріалів та фонограм, практиканти повинні дуже обачно підходити до використання музичного матеріалу. Потрібно звернути увагу на відповідність музичного матеріалу хореографічним образам, характеру та манері виконання.

5.3.Підготовка до постановочної роботи. Опрацювання з виконавцями змістовної частини композиції, сюїти тощо.

Зміст постановки включає: Ідейно-тематичний аналіз: визначення теми та ідеї твору; визначення часу та місця дії виконавців, їх взаємних відносин; визначення характеру музики, розбиття її на музичні відрізки відповідно до характеру кожної частини танцю; визначення стилю хореографії, виразних засобів танцю, за допомогою яких буде розкрито зміст номера, а також визначення хронометражу.

Знайомство виконавців з сюжетом твору, прослуховування і аналіз музики, розподіл ролей, врахування при цьому технічні можливості та індивідуальні якості виконавців.

Змістовий модуль 6. Постановка хореографічного твору.

6.1.Підготовка і опрацювання танцювальної лексики хореографічного твору.

Хореографічний текст як елемент композиції. Хореографічний текст як один з основних компонентів композиції хореографічного твору, засіб вираження драматургії. Побудова хореографічного тексту твору шляхом сполучення лексичних структур танцю.

6.2.Підготовка і опрацювання просторових малюнків в танці.

Хореографічний малюнок і його виражальні можливості. Основні малюнки, використовувані в хореографії. Коло – найбільш повторюваний в танцях мотив. Лінійні малюнки. Можливості розвитку лінійних та колових мотивів за рахунок темпу, перебудови, положення в просторі сцени. Закони перспективи. Малюнки симетричні та асиметричні. Поняття мізансцени. Головним завданням постановника є збереження єдності художнього задуму, взаємозв'язок музики та хореографічної

драматургії, відповідність сценічної дії та музики, втілення в лексиці, малюнках емоційності, динамічного розвитку драматургії.

6.3. Розробка основних епізодів хореографічного твору та їх розучування з виконавцями.

Реалізація задуму постановника відбувається в алгоритмі дій постановника. Головним завданням постановника є збереження єдності художнього задуму, взаємо- зв'язок музики та хореографічної драматургії, відповідність сценічної дії та музики, втілення в лексиці, малюнках емоційності, динамічному розвитку музичної драматургії. У скороченому вигляді – це задум-реалізація-результат.

6.4. Аналіз музичного оформлення хореографічного твору.

Визначити форму музичного матеріалу для хореографічної композиції. Форма може бути простою чи складною, треба встановити, з скількох частин складається твір, як вони співвідносяться за тривалістю, як повторюються. Уточнити музичні теми, характер, ритмічний рисунок, музичний розмір, динамічні відтінки, акценти. В результаті цієї роботи здобувач повністю освоює зміст, форму та композиційну структуру музичного матеріалу власної хореографічної постановки.

Змістовий модуль 7.

Постановка хореографічного твору та репетиційна робота

7.1. Робота над художнім образом в танці.

Художній образ в хореографії як узагальнене художнє відображення дійсності через зображення конкретного явища. Хореографічний образ – це збірний, типований характер героя та його ставлення до навколишньої дійсності, що виявляється у діях та вчинках, визначених драматургічним дією.

Художній образ це результат поєднання виконавської і акторської майстерності з метою втілення задуму хореографа.

Художній образ в хореографії створюється за допомогою таких засобів:

- відповідно до заданої теми та ідеї твору;
- виконавської і акторської майстерності;
- емоційного стану виконавця;
- стилю, манери і характеру виконавця;
- відповідність художнього оформлення творчого задуму хореографа;
 - сценічного костюму, зачіски, макіяжу, аксесуарів які доповнюють характеристику дійових осіб;
- світлової партитури.

Розкриття ідеї, задуму постановника відбувається через хореографічний образ, вирішення якого залежить від сюжету та ідеї танцювального номера.

7.2. Постановка масових сцен хореографічної постановки.

Виконання хореографічного фрагменту в унісон - основний спосіб відпра-

цювання масових фрагментів композиції. При одночасному виконанні фрагментів двома групами різного хореографічного тексту, треба враховувати головну точку сприйняття і збалансовано переключати увагу глядача з однієї групи до іншої. Зазвичай цей прийом використовується для протиставлення однієї групи іншій.

При сольному виконанні, коли провідну роль грають солісти, маса в той час має форму мізансцени, яка підтримує та відтіняє головну групу.

Змістовий модуль 8.

Постановка хореографічного твору та репетиційна робота

8.1. Постановочна робота з виконавцями - солістами.

Знайомство виконавців з сюжетом твору, прослуховування і аналіз музики, розподіл ролей, врахування при цьому технічні можливості та індивідуальні якості виконавців.

Роботи з виконавцями, розвивають вміння ставити чіткі безперечні завдання і домагатися їх виконання. Ця робота ведеться за принципом від простого до складного – від простих елементів до побудови сюжетного змісту фрагменту, виразною мізансценою, з чіткою графікою просторового малюнку і пластичного тексту.

8.2. Постановка всіх частин композиції та репетиційна робота.

Розучування композиції по частинах - окремо з солістами і масовими фрагментами. Органіка всіх масових епізодів хореографічного твору. Синтез усіх компонентів твору. Врахування законів драматургії вимагають, щоб різні співвідношення частин, напруженість і насиченість дії того чи іншого епізоду, тривалість тих чи інших масових сцен, підпорядковувалися основному задуму балетмейстера-постановника.

Змістовий модуль 9.

Підготовка документації, оформлення звіту про проходження практики, підсумкова конференція

1. Підведення підсумків практики у вигляді практичного показу.

Практиканти здійснюють попередній показ практичної частини хореографічної постановки сюїти, композиції. Використовують усі виражальні засоби – композиційна побудова, лексика, музичний матеріал, костюми, повинні відповідати творчому задуму та його втіленню. В показі беруть участь всі учасники колективу, в якому відбувався творчий процес.

2. Формування звітнього матеріалу про проходження практики.

Підсумки практики (звіт здобувача-практиканта)

Обговорення проведеної роботи. Ознайомлення з висновками керівника хореографічного колективу щодо успішного завершення практики.

Підготовка пакету документів практиканта (звіт з практики тощо).

3. Підсумкова звітня конференція (звіт здобувача-практиканта).

Підготовка та участь у звітній конференції з результатів практики. Обмін досвідом з іншими здобувачами вищої освіти. Обговорення та пропозиції щодо

покращення проведення практики.

Підготовка матеріалів до конференції на основі визначеної і затвердженої кафедрою теми. Основою теоретичної частини постановки є - творчий задум та обґрунтування вибору теми. А також історична довідка - місце дії та стильова приналежність хореографічного матеріалу, а також сценарно-композиційний план, який складається із певної кількості епізодів, в кожному із них детально викладено опис дії.

3.2. Система оцінювання досягнень здобувачів

Вид діяльності	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6		Модуль 7		Модуль 8		Модуль 9	
		кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість
Організація проходження практики. Знайомство зі структурою бази практики.	5	1	5																
Творчі зустрічі з керівником та учасниками	5			1	5														

колективу																			
Методика підготовки та проведення занять	5					1	5												
Проведення практичного заняття.	10							1	10										
Підготовка для втілення задуму Організація постановочного процесу.	5									1	5								
Постановка хореографічного твору	10											1	10						
Постановка хореографічного твору та репетиційна робота	10													1	10				
Постановка хореографічного твору та репетиційна робота	20														1	20			
Індивідуальне завдання	10																	1	10
Підготовка документації, оформлення звіту про проходження практики, Підсумкова конференція. Залік	10														1	5		1	5
	10																	1	10
Разом	100	1	5	1	5	1	5	1	10	1	5	1	10	1	10	1	25	1	25

. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

4.1. *Термін проходження практики.*

IV курс, VIII семестр, термін проходження практики – 6 тижнів.

4.2. *Бази практики.*

Базами проходження практики здобувачів ОПП «Хореографія» є професійні та аматорські хореографічні колективи, театри, дитячі школи мистецтв, вищі навчальні заклади культури і мистецтв, хореографічні гуртки та студії різного спрямування та різного підпорядкування також кафедра хореографії НАКККиМ.

Під час виробничої практики (постановчої) здобувачі –практиканти проходять ознайомлення з роботою кафедри. Разом з керівником практики знайомляться з методикою проведення занять науково-педагогічними працівниками кафедри, проводять самостійно заняття, проявляючи викладацькі здібності, переглядають та аналізують роботу творчих колективів кафедри. Розробляють розклад занять ,здійснюють підбір учасників майбутньої постановки. Здійснюють хореографічну постановку. Окрім баз практики у м. Києві, здобувачі можуть бути направлені і в інші регіони України, на бази, які відповідають вимогам та завданням практики.

Бази практики м. Київ (професійні та аматорські колективи)

1. Національний академічний театр опери та балету ім. Т. Г. Шевченка.
2. Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського.
3. Хореографічна студія Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського.
4. Хореографічна школа при Національному заслуженому академічному ансамблі танцю ім. П. Вірського.
5. Національний заслужений академічний український народний хор України ім. Г. Верьовки.
6. Український академічний фольклорно-етнографічний ансамбль «Калина».
7. Народний ансамбль народного танцю "Горлиця" м. Київ.
8. Народний ансамбль танцю "Україна", дитячо-юнацька хореографічна студія ім. М. Коломійця «Щасливе дитинство».
9. Зразковий хореографічний ансамбль "Соколята".
10. Зразковий художній колектив України - дитячий ансамбль пісні і танцю "Світанок".
11. Народний художній колектив - Хореографічний ансамбль "Квіти України".
12. Народний художній колектив, ансамбль сучасної хореографії «Фламінго» Київського Палацу дітей та юнацтва.
13. Народний художній колектив театр хореографічних мініатюр "Цвіт папороті".
14. Народний художній колектив - хореографічний ансамбль "Юність" БДТ

Подільського району.

15. Театр спортивно-бального танцю "Модус Ніка" ЦТДЮ Оболонського району.

16. Зразковий художній колектив " спортивного та сучасного танцю "Шанс" Солом'янського району.

17. Школа танців «Street classic».

18. Дитячий фольклорний ансамбль "Зернятко" Департаменту освіти і науки Києва.

19. Державна дитяча хореографічна студія українського танцю «Барвіночок.»

20. Дитяча школа мистецтв №9 Дарницького району.

21. Народний ансамбль сучасного танцю « Майстер клас».

4.3. *Обов'язки здобувачів вищої освіти.*

- отримує необхідні документи для проходження практики;
- своєчасно прибуває на базу практики ;
- у повному обсязі виконує всі завдання, передбачені програмою практики;
- дотримується правил охорони праці, техніки безпеки професійної та виробничої та внутрішнього трудового розпорядку;
- несе відповідальність за виконану роботу; своєчасно оформлює звітну документацію та складає залік з практики;
- бере участь у звітній конференції з практики.

4.4. *Обов'язки керівника практики.*

- створює план-графік проходження практики;
- перевіряє готовність бази практики до прийому практикантів;
- проводить інструктаж здобувачів-практикантів з питань техніки безпеки з професійної та виробничої діяльності;
- забезпечує здобувачів необхідними документами для виконання програми і завдань практики;
- здійснює методичне керівництво виконанням здобувачами програми практики;
- консультує практикантів щодо ведення щоденників, підготовку та оформлення звітів;
- аналізує подану здобувачами документацію про проходження практики;
- бере участь у захисті здобувачами-практикантами результатів виробничої (постановчої) практики;
- за результатами практики подає завідувачу практики письмовий звіт про її проведення .

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання здобувачу складається керівником виробничої практики від закладу вищої освіти на початку проведення практики, тобто після розподілу практикантів по базах практик і ставить своєю метою інтерпретацію розділів робочої програми виробничої практики стосовно конкретних умов організації, де проводиться практика.

Завдання на виробничу практику повинно містити перелік тих питань, які підлягають вивченню практикантом на даному робочому місці, перелік його дій для формування і розвитку передбачених програмою умінь і навичок.

Індивідуальне завдання на виробничу практику видається здобувачу, як правило, у формі доповнення до основного. Його зміст залежить від:

- специфіки закладу, де проходить виробнича практика;
- особливостей організації;
- перспектив подальшої діяльності майбутнього спеціаліста в цьому напрямку (практичної діяльності в цьому закладі);
- побажань керівництва закладу, де проходить виробнича практика (якщо це не суперечить навчальній програмі).

5 Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2
2	Складання плану реферату	1
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	2
4	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
РАЗОМ		10

Перелік індивідуальних завдань

1. Ознайомлення зі змістом плану роботи хореографічного колективу.
2. Ознайомлення з розкладом занять колективу.
3. Ознайомлення з навчально-тренувальною роботою.
4. Ознайомлення з віковою категорією учасників колективу, кількісний склад
5. Проведення зустрічей з керівником та учасниками хореографічного колективу.
6. Підготовка матеріалу щодо постановочної роботи.
7. Практичні заняття ,участь в навчально-тренувальній роботі колективу. (екзерсис біля станка ,рухи посередині зали, комбінації) та їх аналіз.
8. 8. Робота над втіленням задуму. Ознайомлення з основними елементами постановки.
9. Підготовка сценарно-композиційного плану постановки.
10. Визначення жанру та характеру музичного супроводу.
11. Підбір музичного матеріалу, його компонування (фонограма).
12. Підготовка та опрацювання з виконавцями змістовної частини композиції.
13. Підготовка і опрацювання танцювальної лексики хореографічної постановки.
14. Підготовка і опрацювання просторових малюнків в танці.
15. Робота над основними епізодами постановки, розучування та відпрацювання їх з виконавцями.
16. Постановка сольних та масових сцен хореографічного твору.
17. Робота над образним вирішенням постановки, репетиційна робота.
18. Робота над описовою частиною хореографічної композиції, сюїти тощо.
19. Підбір костюмів для масових сцен та солістів..
20. Творчі напрацювання та поради керівника хореографічного колективу.
21. Підготовка та проведення уроку(занять) будь якого виду –класичного, українського народно –сценічного, сучасного.
22. Аналіз побудови уроку.

5. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Звітна документація передбачає підготовку таких документів:

- письмовий звіт, де подано стислу характеристику бази практики та опис роботи, що виконана за календарним планом під час проходження практики;
- стислий опис роботи над теоретичною та практичною частинами постановки ;

Усі документи практики повинні бути заповнені чітко та змістовно.

Додаються фото та відео матеріали.

<https://nakkim.edu.ua/studentske-zhittya/praktyka-studentiv>

6.1. Оформлення звіту з практики.

По закінченні практики студент повинен підготувати звіт із практики.

Текст звіту має повністю відповідати програмі практики й індивідуальному завданню (обсяг – не менш 10–13 сторінок тексту). (У друкованому варіанті текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці з висотою шрифту в 14 пт., тип шрифту «Times New Roman»).

На титульній сторінці звіту зазначають місце проходження практики, прізвище, ім'я, по батькові, посаду, науковий ступінь і вчене звання викладача – керівника практики від кафедри та від установи-базы практики, а також прізвище, ім'я, по батькові студента із зазначенням курсу, спеціальності та дати проходження практики

За титульним аркушем розміщують зміст із зазначенням структурних частин звіту та сторінок. Список літератури, використаної здобувачем під час проходження практики та написання звіту, наводять наприкінці звіту.

Усі сторінки звіту нумерують. На першій сторінці звіту (титульному аркуші) номер не проставляють.

Звіт підписують здобувач і керівник практики на титульній сторінці.

Звіт із практики повинен містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики, мати висновки та список використаної літератури.

Звіт із практики перевіряють і затверджують керівники практики від кафедри й установи-базы практики.

Підготовлений до захисту звіт із практики подають на кафедру не пізніше строку, установленого графіком.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за оформлення звітних документів про проходження практики (максимально 50 балів) та суму балів за захист матеріалів практики (максимально 50 балів). При цьому береться до уваги відгук керівника, якість оформлення звіту та інших документів, самостійно складених здобувачем. Захист практики здійснюється в термін, зазначений графіком навчального процесу.

Розподіл балів за оформлення матеріалів за результатами практики:

- письмовий звіт – від 10 до 20 балів;
- щоденний опис проходження практики – від 5 до 10 балів;
- відвідування та аналіз практичних занять – від 15 до 20 балів;
- постановочна робота – від 20 до 30 балів;
- захист практики – від 10 до 20 балів.
- Форма контролю – залік.

8.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8.2. Критерії оцінювання знань здобувача

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
 - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми практики ;
 - відображає чітко знання термінів, рухів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
 - застосовує практичні знання по хореографії на практиці у викладацькій роботі;
 - володіє навичками постановочної роботи;
 - розуміє можливості сучасних підходів в хореографії та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.

- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
 - здобувач виявляє знання усієї програми практики;
 - відображає чітко знання термінів, рухів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення в галузі хореографії;
 - але відповідь не містить чіткого відтворення знань з хореографії ;
 - володіє навичками постановочної роботи але наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.

- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
 - відображає знання термінів, рухів, логічно формулює відповідь, але незмістовно здійснює практичний показ елементів рухів та комбінацій;
 - володіє навичками постановочної роботи але наявні неточності у виконанні завдань практики.

- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:
 - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту програми

практики;

- свідчить про наявність прогалин у знаннях, виконання комбінацій, рухів, зокрема не засвідчує повною мірою знань в постановчій роботі;
- викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- містить помилки, щодо цілісної постановки хореографічної композиції, сюїти, фрагменту вистави.

➤ **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:

- свідчить про наявність прогалин у практичній підготовці;
- викладена та не відповідає логічній побудові хореографічної композиції, сюїти, фрагменту вистави з порушенням логіки подання матеріалу щодо сценарно-композиційного плану.

➤ **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:

- не розкриває сутності питання в практичній підготовці, та не володіє методикою, теорією хореографічного твору;
- не знає основних положень програми практики та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- не побудовані відповідно до вимог хореографічної композиції, сюїти, фрагменту вистави та порушення логіки подання матеріалу щодо сценарно-композиційного плану.

➤ **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував практику, не відпрацював її, не проявляв бажання .

9. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ ПРАКТИКИ

Підсумки практики проводяться у формі звітної конференції, на яку здобувачі подають документи:

<https://nakkkim.edu.ua/studentske-zhittya/praktyka-studentiv>

- письмовий звіт, де подано стисло характеристику бази практики та опис роботи, що виконана за календарним планом під час проходження практики;
- відомості про хореографічний колектив (паспорт колективу, з поданням буклетів, афіш, фотоматеріалів та відео про той чи інший колектив).

Усі документи практики повинні бути заповнені чітко та змістовно.

Матеріали можна надати у вигляді презентації.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача-практиканта за підписами членів комісії. Здобувач, який не виконав програму практики чи отримав незадовільний відгук (характеристику) на базі практики або незадовільну оцінку при захисті, направляється на практику повторно в період канікул або відраховується з навчального закладу. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри хореографії. Звіти керівників практики подаються на кафедру та Звіт керівника практики від кафедри подаєть-

ся завідувачу практики НАКККіМ. Загальні підсумки практики заслуховуються на засіданні вченої ради Інституту та Академії не менше одного разу протягом навчального року.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Білошкурський В., Шалапа С., Перепелкін В. Танцювальне мереживо Полтавського краю. Київ: НАКККіМ, 2014. 267 с.
2. Гарасимчук Р. Народні танці українців. Бойківські та лемківські танці. Львів, 2008. 320 с.
3. Гарасимчук Р. Народні танці українців. Гуцульські танці. Львів, 2008. 608 с.
4. Камін В. Мистецтво балетмейстера. Навчально-методичний комплекс. Київ.: НАКККіМ, 2014. 194с.
5. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: метод. посіб. з курсу а. «Мистецтво балетмейстера». Харків: ХДАК, 2018. 208с.
6. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с.
7. Литвиненко В. Зразки народної хореографії. Київ: Альтерпрес, 2008. 467 с.
8. Матушкіна М.В. Танцювальна імпровізація: витоки та історія розвитку на початку ХХ століття. / М. В. Матушкіна. // Теорія та практика у суспільному розвитку. – 2014. – № 9. – С. 98–101.
9. Шариков Д. І. Неокласицизм у хореографічній культурі: генеза і концепція балетного театру: монографія / Д. І. Шариков. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. – 334 с. : іл.
10. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло: монографія. М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. Київ: ФО-П Поліщук О. В., 2017. 194 с.
11. Шалапа С., Корисько Н. Методика роботи з хореографічним колективом: підручник, 1 частина. Київ: НАКККіМ, 2015. 252 с.
12. Шалапа С., Корисько Н. Методика роботи з хореографічним колективом: підручник, 2 частина. Київ: НАКККіМ, 2015. 220 с.
13. Шевчук А. Дитяча хореографія. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 287 с.

Допоміжна література:

14. Arthur Elgort .Ballet. Edition Paris, 2020.82с.
15. Ballet:The Definitive Illustrated. Dorling Kindersley. 2018. 360 с.
16. Бігус О.О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону: монографія /О.О.Бігус.-Київ :Видавництво Ліра -К,2019.-182с.
17. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ: Муз. Україна, 2003. 440с.
18. Сучасний танець. Основи теорії і практики : навч. посіб. /О.О.Бігус, О.О.Маншилін, Д.О.Кондратюк, Л.В.Мова, А.В.Журавльов

- а, І.І.Герц, Н.П.Донченко, Н.П.Бітєєва.-Київ : Видавництво Ліра-К,2017.-264 с.
- 19.Чепалов О. І.Хореологія: ст.та лекції/ О.І.Чепалов.-Київ : Видавництво Ліра-К.,2020.-228с.;
- 20.Чепалов О.І. Театральна вечірка Non Stop/ Олександр Чепалов.-Київ: Видавництво Ліра-К,2025.-408с.: [16]с.кольор.іл.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

- 21.Наукова бібліотека Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
<https://nakkim.edu.ua/science/biblioteka>
- 22.Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого <https://nlu.org.ua/>
- 23.Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
- 24.Гала-концерт переможців VII Всеукраїнського фестивалю-конкурсу ім.П.Вірського https://www.youtube.com/watch?v=kW40sM_p6qM

